

اصول و مبانی دیالوگ

روش شناخت و آموزش

دکتر محمدرضا نیستانی

۵	فصل اول: ضرورت دیالوگ در جهان کنونی
۱۳	فصل دوم: مبنا و مفهوم دیالوگ
۱۴	رویکرد همدلانه دیالوگ در باطن و واقعیت
۱۴	۱۷۱۸۷۸۸۵۱۸ : شماره ثبت کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران : ۰۰۲۰۱۰۲۲۱۶۰ : ناشر : ۰۲۲۹/۹۲۶/۱۶۰ : تهران
۱۷	رویکرد توصیفی و دستوری دیالوگ
۱۷	www.yazdani.com
۲۱	فصل سوم: تفاوت دیالوگ با مفاهیم دیگر
۲۲	تفاوت دیالوگ با مسیحیت
۲۲	تفاوت دیالوگ با مسیحیت (در روش شناختی و رابطه با واقعیت)
۲۳	تفاوت دیالوگ با بحث کردن
۲۵	تفاوت دیالوگ با مناظره کردن
۲۸	تفاوت دیالوگ با گفتار
۳۳	تفاوت دیالوگ با گفت و گو
۳۷	فصل چهارم: روش شناختی دیالوگ
۳۹	تفاوت دیالوگ با روش شناختی دیگر
۴۲	تفاوت دیالوگ با روش شناختی دیگر

فهرست مطالب

پیشگفتار ۱

بخش نخست: معنا و مفهوم دیالوگ

- فصل اول: ضرورت دیالوگ در جهان امروز ۵
- فصل دوم: معنا و مفهوم دیالوگ ۱۳
- رویکرد همدلانه و خلاقانه دیالوگ ۱۴
- رویکرد توصیفی و دستوری دیالوگ ۱۷
- فصل سوم: تفاوت دیالوگ با مفاهیم دیگر ۲۱
- تفاوت دیالوگ با صحبت کردن ۲۲
- تفاوت دیالوگ با بحث کردن ۲۳
- تفاوت دیالوگ با مناظره کردن ۲۵
- تفاوت دیالوگ با گفتمان ۲۸
- تفاوت دیالوگ با گفت و گو ۳۲

بخش دوم: مبانی دیالوگ از دیدگاه فلاسفه

- فصل چهارم: سقراط ۳۷
- دیالوگ برای کشف حقیقت ۳۹
- دیالوگ به منظور آگاهی شخص به نادانی خویش ۴۲

فصل اول

ضرورت دیالوگ در جهان امروز

بسیاری از تهدیدها و بحران‌هایی که بشر در دنیای مدرن با آن روبه‌رو شده است، ناشی از عادت‌های تفکر و فرایندهای ارتباط است. انسان مدرن در جهانی از معرفت‌های شخصی و واقعیت‌های متعدد زندگی می‌کند. پیچیدگی علوم، گسترش دانش بشری، وجود معرفت‌های مختلف، مفاهیم تکه‌تکه شده، اندیشه‌های ناهمگون و تضادهای فکری میان انسان‌ها، روزبه‌روز بر مشکلات موجود بشر افزوده است.

ناتوانی انسان در کسب معرفت منطقی، پاره پاره کردن مفاهیم جهانی و درنهایت ضعف در فرایند اندیشیدن و تفکر، منجر به بحران‌های شناختی در جهان کنونی شده است. آدمی در دنیای مدرن به‌جای آنکه بتواند به‌مدد فکر و اندیشه، خویشتن را از بحران‌های گریبانگیر بشر آزاد سازد، خود گرفتار بحران تفکر شده است. یکی از مسائل اصلی در معرفت بشر و مهمترین عامل به‌وجودآورنده مسائل و مشکلات شناختی، ناتوانی آدمی در تفکر و اندیشیدن است.

ناتوانی در برقراری ارتباط بین انسان‌ها، یکی دیگر از مسائل و مشکلات شناختی انسان امروزی است. با وجود آنکه انسان‌ها با توانایی بالقوه در برقراری ارتباط با دیگران به دنیا می‌آیند، با این حال در بهره‌گیری از ارتباط برای دستیابی به شناخت و حل مسائل جهانی، ناتوان به‌نظر می‌رسند. در دنیای مدرن، انسان‌ها از برقراری ارتباط و درک یکدیگر گریزان هستند و در تحلیل، تبیین و تحمل اندیشه دیگری، کمتر از خود لیاقت نشان می‌دهند.

تضاد، کشمکش و کج‌فهمی بین آدم‌ها، نفی دیگری و تأیید بی‌چون و چرای